

קול אחד

מחזה: חגית בודנקין

בימוי: אסנת זיביל

מוסיקה מקורית ותאורה: נועם טופליאן

ניהול מוסיקלי: מיכל סולומון

עיצוב: אלונה ויינשטיין

משחק: איתי שור/עומרי הכהן, גלי אשכנזי, דור סרוגו, עדי אברהמי, רועי גוראי

הרקע לכתיבת המחזה

פגיעה מינית אוצרת בהגדרתה התנהגויות שונות בעלי אופי מיני שהמשותף להן הוא שהן נכפות על הקרבן ונעשות ללא הסכמתו.

גם אנחנו, היוצרות, היינו חלק מהסטטיסטיקה שאומרת שכמעט כל אישה נפגעת לפחות פעם אחת בחייה מינית.

גם לנו יש חברות שמספרות על מקרים בהם הטרידו אותן באמירות עם גוון מיני, במעשים ובכפייה.

לאחרונה נפתח השיח על הטרדות מיניות ופגיעה מינית ועדיין רבות הנפגעות שאינן מוכנות לדבר על מה שעבר עליהן ולדווח, שלא לדבר על הגשת תלונה.

כאמהות ויוצרות, בחרנו לעסוק בפגיעה המינית אצל **נערות**. מה קורה כאשר נערה חווה פגיעה מינית, מהו ניצול מיני ואיפה עובר הגבול בין חיבה למעשה מגונה או פגיעה מינית? אנחנו חושבות שהנושא חשוב וראוי שידברו עליו בפתיחות. **חשוב שנערות יבינו שהן לא**

לבד, שלעולם הן לא אשמות ושיש להן קול.

רצינו בצורה נגישה וקולחת לספר סיפור של נערה מוכשרת שחולמת להיות זמרת ומה קורה כשהאדם בו היא בוטחת ומחבבת הופך להיות הסיוט הכי גדול שלה.

חשוב להביא את הנושא בפני נערות ונערים, על מגוון התגובות והקולות (מאי אמונה, אשמה, כעס, ובריחה ועד לקיחת יוזמה וריפוי הפגיעה הפנימית של הנפש)

חשוב לנו לשים זרקור על מעגלי החברים של הנפגעת, להגיד להם להיות רגישים לשינויים וקשובים לזולתם.

ובחרנו להביא בהצגה מגוון תגובות לפגיעה המינית ולתת לגיטימציה גם למי שמתקשה לספר.

אנו מקוות שההצגה, ששזורים בה שירים וקטעי הומור תצליח להביא ברגישות את הנושא לכל נער ונערה ותיתן להם את התחושה שהם לא לבד, שיש מי שמקשיב להם - שיש להם קול.

תקציר ההצגה

בשכונה בשולי העיר, בבניין דירות יש מקלט בו מתאספת כל יום אחה"צ להקה של ארבעה בני נוער. כולם גרים באותו איזור ולומדים באותו בית ספר והמוסיקה שהם עושים היא קרן האור בחייהם.

להקה ששמה '**השניצלים של אמא**' מורכבת מ**דניאל** - המייסד וההוגה של הלהקה מנגן בקלידים, **נטע** - הסולנית, חברת ילדות של דניאל, **סופי** - שמנגנת על גיטרה בס והמתופף

קרץ. הלהקה שרה בעיקר שירי נונסנס. בנוסף הם תמיד מתנדבים להופיע בעצרות הזיכרון של בית הספר ובטקסים.

כמו בכל להקת רוק, גם בינם לבין עצמם יש אינטריגות קטנות, מתחים קטנים סביב אגו, הומור פנימי, הווי בחזרות ובהפסקות, פרגון ותחושת משפחה.

יום אחד ניתנת ללהקה הזדמנות לפרוץ לעולם הגדול.

הלהקה נבחרת להשתתף בתחרות טלביזיונית בשם: 'להקה נולדת'.

מי שנבחר ללוות את הלהקה בדרך אל התהילה הוא **צביקה** - שמתחבר אל הנערים, מעודד אותם ומשמש להם כמנטור.

החזרות לקראת ההופעה בשידור חי תופסות תאוצה, במסגרתן מתבקשים חברי הלהקה להתאים את עצמם לעולם הנוצץ של הטלביזיה: לשנות שורות בשיר שנבחר שמתפרשות כאמירה ומחאה, ללבוש תלבושות נוצצות ועוד.

למרות אי הנוחות שלהם הם משתפים פעולה עם העולם החדש שנגלה להם כשצביקה תומך בהם ומתפעל מההתקדמות שלהם.

אלא שאז, תוך כדי חזרות, צביקה, האיש שעליו הם סומכים יותר מכל, מטריד מינית את נטע, סולנית הלהקה.

נטע לא משתפת אף אחד בטלטלה הנוראית שהיא עוברת, אך התנהגותה משתנה וגם יחסה לחברי הלהקה ולפרויקט כולו.

רק כשצביקה מנסה את מזלו גם אצל סופי, ולמרות שסופי מצליחה להתחמק ממנו, היא מתחילה לחשוד שההשתנות של נטע מקורה בהטרדה מינית שהיא עברה.

סופי מנסה להוציא מנטע וידוי אבל נטע לא משתפת פעולה.

ההצגה חושפת את הדרכים השונות שבהם כל אחד מחברי הלהקה מתמודד עם האירוע: יש מי שמאשים את נטע בהתחננות יתר, יש מי שאומר שאולי היא טעתה בפרשנות שלה (הרי צביקה הוא אדם כזה, מחבק ומנשק, ככה הוא עם כולם), יש מי שחושב שחייבים ללכת לספר להורה או מבוגר אחראי ויש את נטע שבוחרת לברוח ולשכוח ולהדחיק.

מה קורה כאשר דניאל כותב שיר חדש ורגיש שקורא לא לשתוק ולא לחנוק את כל הזעקה, שיר שאומר שמי שאשם הוא התוקף -

**"...זה הוא ששלח את הידיים
זה הוא שהשתמש בך כמו בכלי
זה הוא שנגע בך והשחית את התמימות
הוא חשב : מה ששלה שלי" (השיר 'שריטה' מתוך ההצגה)**

האם ההחלטה של חברי הלהקה לשיר את השיר החדש בשידור החי, מבלי לספר על כך למפיקי התכנית ולצביקה, ובכך להביע סולידריות ואמירה נחרצת על נושא ההטרדה המינית, תצליח להביא גם את נטע להיפתח ולשיר ביחד איתם?

עיבוד בימתי - בחירות היוצרים השונים בשפת התיאטרון

ההצגה מתרחשת במקלט 380, בשכונת שוליים. המקלט משמש חדר חזרות לחברי הלהקה ובית נוסף.

בתוכו הם נפגשים, כמעט כל יום ומנגנים ביחד. הם כותבים שירים ועיבודים ומשכללים את האמנות שלהם. אבל יותר מכל המקלט הוא בית, שם הם אוכלים את השניצלים של אמא של

דניאל, לשם הם בורחים למצוא קצת שקט מהאחים, לשתף במה שמצחיק אותם ובמה שכוואב.

הבחירה במקלט אינה מקרית, המקלט הוא המקום שבו הם אמורים להרגיש הכי מוגנים ודווקא שם מתרחשת התקיפה המינית.

אל המקלט מוביל גרם מדרגות שמאפשר כניסה לחלל. הכניסות והיציאות הן חלק מהמתח הדרמטי – במיוחד הכניסה של צביקה, גורם זר מן החוץ שמסמלת חדירה לפרטיות שלהם שגלומה בה הבטחה מצד אחד ומן הצד השני מתגלית כפגיעה פיזית בהם.

בסצנת הסיום משמשות המדרגות כחלק מהבמה המוגבהת של אולפן השידור החי בטלביזיה. עליהן צביקה עולה מול כל הצופים, בפריים טיים. זהו היום בו צביקה מרגיש הכי על הגובה, היום בו הוא מגשים את חלומו (בזכות הלהקה שטיפח) ואינו יודע שבעוד רגע תגענה ההשלכות של מעשה התקיפה המינית שהוא עשה.

על אחד מקירות המקלט מצוירת מפלצת שנראית כמו יצירת גרפיטי מעשה ידיהם של חברי הלהקה, הציור מסמל מצד אחד את האמירה שלהם ואת רוח הנעורים ומהצד השני מסמל ומרמז על הרוע שעומד להגיע.

שינויי התאורה מסמלים גם את החלל, את הרגשות והתחושות של הגיבורים ובסצנה האחרונה נוספת תאורת לדים מוגזמת לסמל את אולפן הטלביזיה, את הניכור וה'שואו' ונמצאת בניגוד לשיר הסיום בו חברי הלהקה שרים שיר אישי, כואב וחשוף. את המוסיקה המקורית כתב **נועם טופליאן**. המוסיקה היא חלק אינטגרלי מסיפור המחזה, שכן מדובר על להקת נוער. השיר הראשון 'השינצלים של אמא' הוא שיר במקצב ראפ, גובל בשירי הנונסאנס, הוא קצבי מאוד וסוחף, לעומתו השיר שסוגר את ההצגה 'שריטה' הוא במקצב אחר, זהו שיר עמוק וכואב. לאורך כל ההצגה המוסיקה משמשת גם כרקע לסצינות וכמעבר בין סצינות ובה יש אלמנטים חוזרים שמתכתבים עם הסגנון של ההלהקה ועם ההשתנות שלהם וההתבגרות שלהם כלהקה, כיוצרים וכבני אדם.

שאלות לקראת צפייה בהצגה

- שם ההצגה הוא **קול אחד**. איזה אסוציאציות עושה לך שם ההצגה.
- ההצגה מתנהלת במקלט, שם נפגשים חברי להקת השניצלים של אמא לחזרות – האם לדעתך יש סיבה למיקום?
- האם גם לך יש מקום בו את/ה מרגיש/ה בטוח, מקום בו את/ה יכול/ה לספר את הסודות שלך? לשתף בשמחות ובכאב? מהו המקום הזה? מה הופך אותו לכזה?
- על קיר התפאורה יש דמות של מפלצת – מה היא מסמלת?
- כשמתקבלים חברי הלהקה לתכנית **להקה נולדת**, הם מתבקשים לשנות את המילים של השיר. האם את/ה היית משנה את המילים של השיר? ואם זה היה ציור או פסל, האם היית משנה אותם כדי להתקבל לתערוכה או תצוגה?
- מהו החלום שלך ועד כמה תסכימי/י ללכת בשבילו? מהם הקווים האדומים שאותם לא תעבור/תעברי?

בהצגה עוברות בנות הלהקה פגיעה מינית, להלן שאלות על הנושא:

- **פגיעה מינית היא כל התנהגות המהווה חריגה מגבולות ההתנהגות המקובלים והחוקיים, שעניינה בהתנהגות מינית או באיברי המין.** האם נתקלת או שמעת על מקרה של פגיעה מינית?
- האם לדעתך בפגיעה מינית **פעמים רבות אין לקורבן שליטה או יכולת למנוע את התקיפה?**
- בניגוד לפשעים אחרים, לעיתים אחרי תקיפה מינית הנפגעים/ות מוצפים/ות ברגשות אשמה, ביקורת עצמית נוקבת ובושה והם/ן נמנעים/ות מדווח ולהתלונן. הם/ן שותקים/ות – מדוע לדעתך קורית התופעה הנ"ל?
- רבות ורבים מנפגעי תקיפה מינית מרגישים – אולי יכולתי למנוע את התקיפה, האם הם צודקים? האם ניתן לעשות משהו כדי לא לסבול מהטרדה מינית או פגיעה מינית?
- לספר או לא לספר על פגיעה מינית או הטרדה מינית?
- האם את/ה היית מספר/ת? למי היית מספר/ת?
- האם היית מדווח/ת למשטרה?
- האם תמיכה של חברים בגילך הייתה עוזרת במקרה של פגיעה בך?

שאלות לאחר הצפייה בהצגה

- האם לדעתך יש שוני בין הטרדה ממישהו שאתה מכיר וסומך עליו או ממישהו זר?
- נטע מרגישה אשמה על שהיא הסכימה להתלבש בבגדי ההופעה, היא חושבת שאולי משהו בהתנהגות שלה עודד את צביקה לפגוע בה. מה דעתך?
- למה לדעתך נטע קפאה?
- סופי מצליחה להדוף את הניסיון של צביקה. היא יודעת שנטע נפגעה פגיעה יותר קשה ממנה ובכל זאת כשנטע מכחישה ואומרת לה לגשת למשטרה לבד, סופי אומרת ש:

" אני הצלחתי להשתחרר מהמגעיל הזה. מה אגיד להם? שהוא ליטף אותי בלחי? נראה לך שהמשטרה תתייחס למשהו שמבחינתם זה רק חיבוק? אני לבד. נטע. אני רוצה שתבואי איתי"
- האם סופי צודקת? מה אתה היית עושה במקומה? האם היית ניגשת למשטרה לבד, על חיבוק שלא הצליח? האם היית ממשיכה להתעקש להוציא מנטע את האמת?
- **דניאל: אז הוא חיבק אותך ואתך, זה עדיין לא 'הטרדה מינית'. קרץ: שמעתם שהיא אמרה שזה בגללה."**
- גם דניאל וגם קרץ מגיבים באי אמון לתיאוריה של סופי שנטע עברה פגיעה מינית. האם אתה יכולה להבין את התגובה שלהם? מנין היא נובעת? איזה קשת של תגובות אתה היית מצפה לשמוע מהחברים שלך?
- התגובות של נטע ושל סופי לניסיונות של צביקה שונות לחלוטין
 1. האם נטע אשמה בכך שהיא לא התנגדה?
 2. האם סופי מרגישה מוטרדת למרות שהיא הצליחה להדוף ולדחוף את צביקה מעליה? אתה היית מרגיש מוטרד/ת מינית?
 3. אם חברה שלך מספרת לך שהיא הוטרדה מינית / נפגעה מינית, מה תציעי לה?
 4. ללכת למשטרה או לא ללכת למשטרה, מה דעתך?
- מכל מה שלמדת על הדמות של **צביקה**, האם צביקה הוא מטרידן 'מקצועי' או זאת ההתנהגות הרגילה שלו והוא אינו מודע לכך שהוא עובר את הגבול?
- איפה עובר הגבול בין התנהגות מפרגנת, התנהגות פלרטטנית, להטרדה מינית?
- מדוע שם המחזה הוא **'קול אחד'**?
- מה המשמעות של סולידריות ועזרה חברתית לבחורה או בחור שנפגעו מינית?
- מה מהווה הלהקה לכל אחד מהחברים שלה?

- מה מהווה המוסיקה בחיי הגיבורים?
האם לך יש משהו שמהווה את המקום הזה בחיים שלך?
- בהצגה שני שירים: שיר 'השניצלים של אמא' והשיר 'שריטה' – מה מאפיין את כל אחד מהשירים האלה? מה השוני ביניהם? לאיזה שיר אתה מתחבר ולמה?
- חברי 'השניצלים של אמא' עשו את הבחירה שלהם ושרו את השיר 'שריטה' בשידור חי על הבמה. מה לדעתך היו ההשלכות של הבחירה הזאת? מה את/ה היית עושה במקומם?
- שאלה אחרונה האם ידעת שהקו החם לנפגעי ונפגעות תקיפה מינית הוא:
עבור נשים: 1202 ועבור גברים 1203, האם תהיה מוכן לספר על כך לחברים שלך?

© כל הזכויות למחזה שמורות לחגית בודנקין ואסנת זיביל